

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання створення та функціонування Електронної системи обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах»

1. Мета

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання створення та функціонування Електронної системи обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах» (далі – проект акта) розроблено з метою створення та впровадження Електронної системи обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах (далі – Електронна система), забезпечення формування витягів з Електронної системи.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Незаконне виробництво та обіг алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, у багатьох аспектах по-перше, негативно впливає на сферу суспільного інтересу – сприяє зростанню випадків алкоголізму та поширенню тютюнопаління, в тому числі, серед вразливих груп населення; по-друге, призводить до зменшення податкових надходжень до бюджету.

З огляду на це, необхідне вжиття додаткових заходів, спрямованих на протидію вказаним вище явищам, зокрема, шляхом визначення правових та організаційних засад забезпечення електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, яка посилить контроль за обігом таких товарів.

Для досягнення зазначених цілей Верховною Радою України було прийнято Закон України від 29 червня 2023 року № 3173-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України у зв'язку із запровадженням електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах» (далі – Закон № 3173), що набрав чинності 27 липня 2023 року та буде введений в дію з 01 січня 2026 року.

З огляду на викладене, з метою виконання абзацу другого пункту 5 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 3173 та підпунктів 1.11-1.16 пункту 1 плану організації підготовки проектів актів та виконання інших завдань, необхідних для забезпечення реалізації Закону № 3173, розроблено проект акта.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта пропонується:

затвердити Порядок створення та функціонування Електронної системи обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах та Порядок формування витягів з Електронної системи обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах;

внести зміни до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті за програмою «Електронне урядування», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 березня 2012 р. № 236.

4. Правові аспекти

Правові підстави розроблення проекту акта та інші нормативно-правові акти, що діють у цій сфері суспільних відносин:

Податковий кодекс України;

Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального»;

Закон України від 29 червня 2023 року № 3173-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України у зв'язку із запровадженням електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах»;

Закон України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг»;

Закон України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги»;

Закон України «Про інформацію»;

Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг»;

Закон України «Про захист персональних даних»;

Закон України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах»;

Закон України «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг»;

Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України»;

постанова Кабінету Міністрів України від 08 вересня 2016 року № 606 «Деякі питання електронної взаємодії електронних інформаційних ресурсів»;

постанова Кабінету Міністрів України від 04 лютого 1998 року № 121 «Про затвердження переліку обов'язкових етапів робіт під час проектування, впровадження та експлуатації засобів інформатизації»;

постанова Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2009 року № 869 «Про затвердження загальних вимог до програмних продуктів, які закуповуються та створюються на замовлення державних органів».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребує додаткових коштів та не матиме прямого чи опосередкованого впливу на надходження та витрати державного та/або місцевого бюджетів у 2024 році. Фінансування видатків, необхідних для реалізації проекту акта у частині створення та впровадження Електронної системи буде здійснюватися за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги. Реєстраційна картка проекту (програми) № 3519-22. Кошторисна вартість: 53 740 000 дол. США, строк реалізації 04.08.2016 - 01.07.2024. Лист Проекту «Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах (TAPAS)» від 25 вересня 2024 року № 442 щодо підтвердження готовності надання фінансової підтримки та допомоги в розробці та впровадженні Електронної системи додається.

Реалізація проекту акта в частині технічного адміністрування Електронної системи буде здійснюватися за рахунок бюджетних асигнувань загального фонду Державного бюджету України за програмою 2901030 «Електронне урядування» (код 2901030).

Фінансово-економічні розрахунки до проекту акта додаються.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта потребує проведення публічних консультацій відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує розгляду Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

Проект акта відповідає зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, в тому числі міжнародно-правовим, та праву європейського Союзу (acquis).

Проект акта не містить норм, що порушують права та свободи, гарантовані Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року.

У проекті акта відсутні положення, які впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

У проекті акта відсутні положення, які містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

У проекті акта відсутні положення, які створюють підстави для дискримінації.

Проект акта не потребує проведення громадської антикорупційної, громадської антидискримінаційної та громадської гендерно-правової експертизи.

8. Прогноз результатів

Прийняття проекту акта дозволить визначити правові та організаційні засади забезпечення електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та посилити контроль за обігом таких товарів.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава	Позитивний	Прийняття проекту акта сприятиме зменшенню тіньової частки ринку алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, шляхом посилення контролю за їх обігом, та відповідно сприятиме збільшенню податкових надходжень до бюджету.
Суб'єкти господарювання	Позитивний	Підвищення доходності і прибутковості підприємств, які діють на ринку алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, завдяки зменшенню тіньової частки ринку алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах.
Громадяни	Позитивний	Зменшення на ринку кількості неякісних алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах.

